

Handläggare
Lena Grapp
Åsa Nilsson Bjervner

Datum
2016-07-18

Diarienummer
KSN-2016-1502

Kommunstyrelsen

Höjt avgiftstak för avgift enligt socialtjänstlagen (2001:453) 8 kap. 5 §

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att den enskildes avgifter för

1. hemtjänst och dagverksamhet, tillsammans med avgifter som avses i 26 § sjätte stycket hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), per månad ska uppgå till högst en tolftedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet
2. för bostad i särskilt boende per månad ska uppgå till högst en tolftedel av 0,5539 gånger prisbasbeloppet, samt

att beslutet ska gälla från och med den 1 september 2016.

Ärendet

Den 26 maj 2008, § 125, beslutade kommunfullmäktige att tillämpa det då gällande avgiftstaket i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, 8 kap. 5 §. Genom en ändring, som trätt i kraft den 1 juli 2016, medges kommunen möjlighet att höja avgiftstaket dels för avgifter för hemtjänst i ordinärt och särskilt boende, dagverksamhet samt kommunal hälso- och sjukvård och dels för avgifter för särskilt boende som inte omfattas av hyreslagen.

Bestämmelserna om kommunernas rätt att ta ut avgifter finns i SoL 8 kap. Kommunen får enligt SoL 8 kap. 2 § ta ut skäliga avgifter enligt grunder som kommunen bestämmer bland annat för hemtjänst, dagverksamhet, bostad i särskilt boende som inte upplåts genom ett hyresförhållande enligt 12 kap. jordabalken (hyreslagen) och för annan liknande social tjänst. Avgifterna får inte överskrida kommunens självkostnader. Kommunen får också ta ut vårdavgifter för kommunal hälso- och sjukvård enligt 26 § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Innan kommunen får ta ut avgift ska den enskilde tillförsäkras tillräckliga medel av sin inkomst för normala levnadskostnader uttryckt som en andel av prisbasbeloppet och för faktisk hyreskostnad. Tillsammans utgör dessa kostnadsposter den enskildes förbehållsbelopp.

Enskilda som har särskilda merkostnader kan ha rätt till ett förhöjt förbehållsbelopp, vilket fastställs av kommunen efter individuell prövning. Av överskjutande inkomster, vilket utgör den enskildes avgiftsutrymme, får kommunen ta ut avgift för hemtjänst. Oavsett storleken på den enskildes avgiftsutrymme finns dock en yttersta gräns för kommunens uttagande av avgifter, det så kallade högkostnadsskyddet.

Högkostnadsskyddet i socialtjänstlagen regleras i 8 kap. 5 §. Den högsta månadsavgiften för hemtjänst och dagverksamhet, tillsammans med vårdavgifter för viss långtidssjukvård har, från och med den 1 juli 2016, ändrats från högst en tolfedel av 0,48 procent av prisbasbeloppet till högst en tolfedel av 0,5392 procent av prisbasbeloppet. Den högsta månadsavgiften för bostad i särskilt boende har ändrats från högst en tolfedel av 0,50 procent av prisbasbeloppet till högst en tolfedel av 0,5539 procent av prisbasbeloppet.

Ca 1600 brukare inom hemtjänst och på omsorgsboende inom äldrenämndens ansvarsområde och ca 100 brukare inom hemtjänst och på omsorgsboende inom omsorgsnämndens ansvarsområde, berörs av höjningen.

Omsorgsnämnden behandlar ärendet vid sitt sammanträde den 23 augusti 2016 och äldrenämnden kommer att behandla ärendet vid sitt sammanträde den 25 augusti 2016. Nämnderna väntas föreslå att det höjda avgiftstaket ska tillämpas i Uppsala från och med den 1 september 2016.

Ekonomiska konsekvenser

En höjning av maxtaxan bedöms ge ca 3,6 miljoner kronor respektive ca 300 000 kronor i högre intäkt för äldrenämnden respektive omsorgsnämnden, på helårsbasis.

För kommunen uppstår dock ingen nettoeffekt. Regeringen har beräknat att lagändringen kommer att ge kommunerna en högre avgiftsintäkt om sammanlagt 148 miljoner kronor per år, och har därför i budgetpropositionen, i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen, föreslagit att minska anslaget (1:1 Kommunal-ekonomisk utjämning), med motsvarande belopp.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret